

APRENTATGE BASAT EN REPTES

1.0. Introducció a l'Aprenentatge Basat en Reptes (ABR)

1.1. Identifiquem la problemàtica inicial

1.2. Construïm el repte

2. Context

3. Impacte

1.0. Dades sobre l'Aprentatge Basat en Reptes

L'Aprentatge Basat en Reptes (ABR. En anglès: *Challenge-Based Learning* o CBL) és una metodologia d'aprenentatge basada en una experiència real: els participants s'enfronten a una problemàtica concreta del territori i exploren possibles opcions de millora, arribant a formular una proposta de solució, la qual s'intenta que s'acabi implementant i avaluant. ABR està orientat aconseguir impacte social, entenent-lo com les millores reals resultants de l'ús del coneixement generat amb l'activitat i en relació amb els propis objectius definits per la societat, com els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides, per exemple¹.

L'encarregat/da de coordinar una experiència de repte formatiu és una Persona Docent Investigadora (PDI): una persona experta en la temàtica a tractar, que coordina i dinamitza el grup de participants i és l'element de connexió entre aquest i l'agent del territori que proporciona el repte.

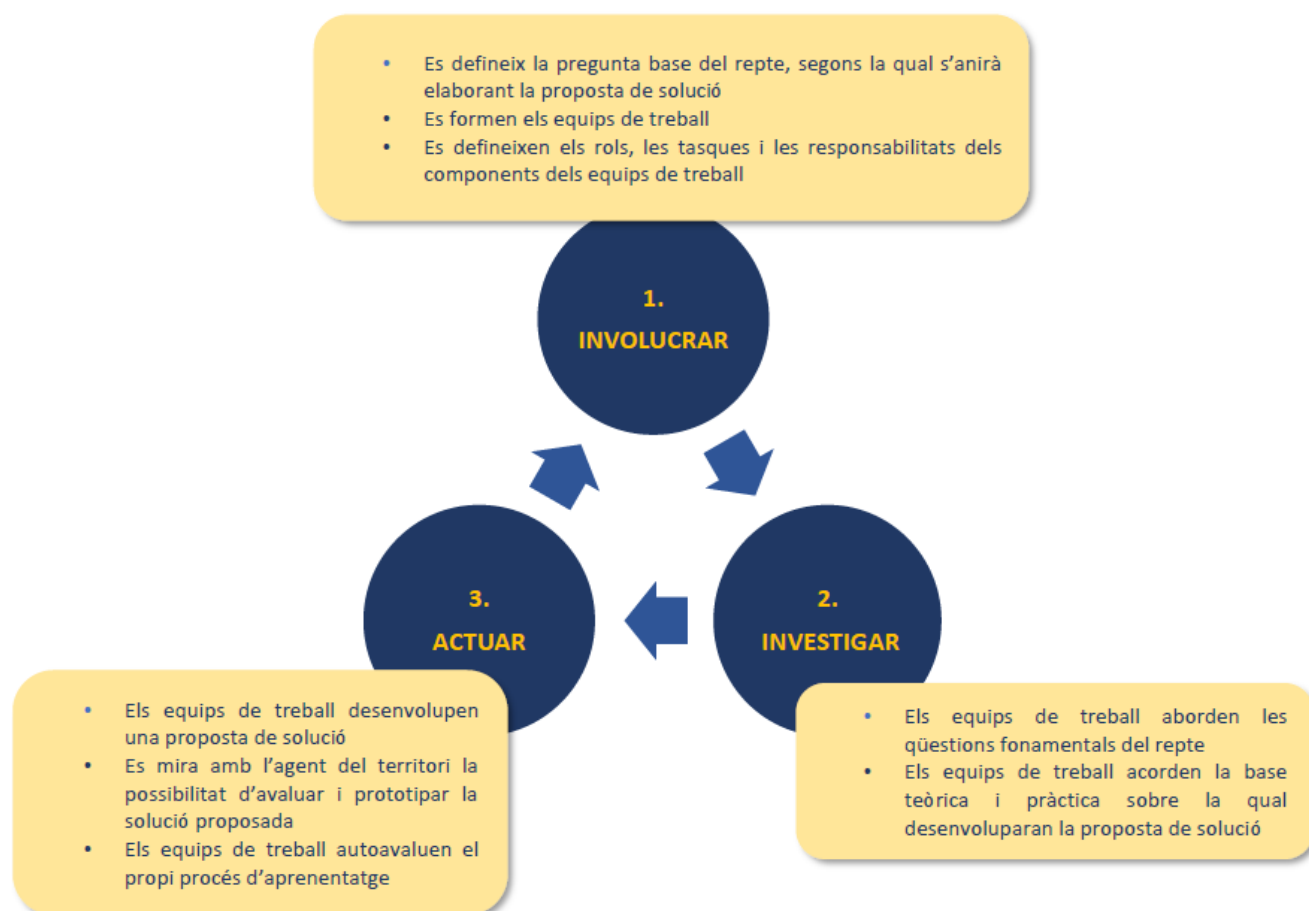
Els grups de treball són multidisciplinaris, i cada membre contribueix amb els seus coneixements i la seva experiència en l'anàlisi del repte i la formulació de la proposta final. En aquest sentit, és important que es formin equips d'estudiants provinents de diferents graus universitaris.

Pel que fa a la institució que proporciona el repte a resoldre, aquesta pot ser una empresa privada, una institució pública, una ONG... en general, qualsevol entitat que tingui una forta connexió amb el territori.

L'enfocament d'aprenentatge basat en reptes de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) segueix una estructura específica que consta de quatre passos principals: implicar, investigar, actuar i avaluar.

¹ Flecha, R., Radauer, A. & Van den Besselaar, P. (2018). Monitoring the impact of EU Framework Programmes. Direcció General de Investigació i Innovació de la Comissió Europea.

- **Implicació:** la base de la motivació és treballar en una "gran idea". Pot ser qualsevol cosa dins d'un tema social, econòmic o ambiental, com ara la salut o el transport públic. Tots els participants, professors, estudiants i socis externs s'asseguren d'estar d'acord en el repte final a treballar i en definir uns indicadors inicials que permetin avaluar l'impacte aconseguït al final de l'acció
- **Investigació:** tot l'equip ha d'assegurar-se que tots entenen el repte i poden contribuir a resoldre'l amb els seus coneixements i habilitats. Els equips poden utilitzar micromòduls per omplir els buits de coneixement o adquirir noves habilitats que els puguin ajudar a resoldre el repte.
- **Prototipatge:** els agents del territori poden utilitzar el seu coneixement compartit per dissenyar, avaluar i prototipar noves solucions. Els equips poden oferir, a més, les solucions proposades, que poden incloure serveis, productes, preguntes de recerca, empreses emergents i empreses derivades.

A la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) s'han anat treballant reptes del territori per part de grups d'estudiants, coordinats per membres del Personal Docent Investigador (PDI).

Una experiència destacada en ABR a la UAB és la que s'ha treballat en el barri de Covadonga, a Sabadell: <https://www.uab.cat/web/sala-de-premsa/detall-noticia/en-marxa-la-creacio-d-un-laboratori-urba-a-sabadell-1345829508832.html?detid=1345806178585>.

Un altre exemples es va realitza amb l'Associació per el Benestar y el Desenvolupament (ABD) i l'Ajuntament del Prat del Llobregat, transformant de forma innovadora el sistema de garantia alimentària a nivell local:

<https://www.uab.cat/web/actualitat/detall-noticia/l-eciu-university-presenta-els-resultats-del-repte-sobre-seguretat-alimentaria-al-prat-de-llobregat-1345821317235.html?detid=1345852264523>

1.1. Identifiquem la problemàtica inicial

El primer pas consisteix en identificar una problemàtica al nostre territori i definir-la amb més detalls.

PROBLEMA

Problemàtica inicial

Quina és la problemàtica que volem abordar? Quin o quins ODS serien els de referència?

Punt de partida

Indicadors quantitatius o qualitatius que caracteritzin el punt de partida de la problemàtica a abordar i que siguin per a mesurar l'impacte a curt, mitjà i llarg termini, si s'escau. Definir també les fonts a partir de les quals s'obtindrà la informació.

Context

Definició de l'estat actual de la problemàtica. Què la caracteritza? Quins factors hi contribueixen?

Agents afectats

Agents, col·lectius, entitats, etc. que es veuen afectats per la problemàtica.

Obstacles

Per què no hem pogut abordar la problemàtica amb èxit fins ara?

A partir de la problemàtica inicial identificada, definim l'escenari futur que voldríem assolir a mig o llarg termini.

IMPACTE SOCIAL ESPERAT

Respecte la problemàtica identificada, quin canvi ens agradaria provocar a mig o llarg termini d'acord amb els ODS? Escriu idees força que ajudin a visualitzar l'escenari futur que volem assolir i les principals transformacions que es generarien.

Quin es l'objectiu que ens fixem a nivell de transformar el punt de partida inicial (fent referència als indicadors i als ODS de referència)?

ODS

A quin ODS estarem contribuint? De quina manera?

1.2. Construïm el repte

Transformem la problemàtica inicial en un repte, és a dir, en una oportunitat d'acció per assolir la visió de futur que hem definit prèviament..

REPTE INICIAL			
A partir de l'anàlisi anterior, re-formulem la problemàtica en un repte:			
Com podríem _____ (verb que indiqui acció: millorar, reduir...)			
_____ (què; allò que volem intervenir)			
_____ (qui; agents afectats)			
amb l'objectiu de _____ (per què; visió de futur)			
Títol curt	Nom que ens ajudi a anomenar el repte de manera ràpida	Subtítol	Titular que complementi el títol curt

PRIMERS SUBREPTE	Visió de futur	Escala
Anotem aquells subreptes o àmbits d'acció més específics que es derivin del repte inicial. Es poden formular amb frases més concretes.	Quin canvi ens agradaria provocar respecte aquest subrepte?	A quina escala territorial el treballarem?

REPTE	
IMPULSOR REPTE (AGENT DEL TERRITORI I EQUIP DOCENT)	
TEMÀTICA	
FACULTAT	
GRAU/MÀSTER	
ASSIGNATURA	
CRÈDITS	
ESTUDIANTS (XIFRA)	
PERÍODE ESTUDI	
EQUIP MOTOR	

2. Context

AMPLIACIÓ DE LA DEFINICIÓ DEL REPTE

Relació amb l'ODS de referència

Causes

Quines són les causes directes i indirectes de la problemàtica?

Conseqüències

Quins són els efectes directes i indirectes derivats de la problemàtica?

Altres agents clau

Podem identificar nous agents afectats per la problemàtica o que influeixen en el repte?

Tendències i estratègies existents

Quines són les principals tendències actuals relacionades amb el repte? Existeix alguna estratègia (local, nacional, etc.) que s'estigui implementant per donar-li resposta?

Obstacles i oportunitats

En el nostre context, quins obstacles estan bloquejant el canvi que volem assolir? Quines oportunitats ens poden impulsar en la direcció desitjada? (polítiques, socials, tecnològiques, etc.)

Documentació rellevant

Enllacem documents o informació rellevant

Conclusions

Redactem les principals conclusions d'aquesta anàlisi. Amb la nova informació podem re-formular el repte inicial o la visió de futur que vam definir a la fase anterior.

3. Impacte

Indicadors prèviament definits	Resultats dels indicadors clau	Conclusió	Estratègia de millora
indicadors d'avaluació definides prèviament.	Per a cada indicador definit, quin resultat hem obtingut?	Podem respondre a la pregunta d'avaluació? Quines conclusions podem extreure?	A partir de les conclusions, què podem millorar per avançar cap al canvi desitjat?
Conclusió final	Quina conclusió final podem extreure de l'avaluació?		